

Koalicja ekspercka na rzecz Polskiej Karty Suwerenności Cyfrowej

Efekty sieciowe w cyfrowej gospodarce tworzą nierówne zasady dla internetowych gigantów i lokalnych graczy. **Wielkie globalne firmy ignorują polskie przepisy**, co pozwala im bez ograniczeń wspierać nierentowne działania i stwarzać zagrożenie dla konkurencji. Zadbamy, by cyfrowa suwerenność oznaczała wzmocnienie obywateli i polskiej gospodarki wobec przewagi cyfrowych monopolistów.

Cele koalicji:

- edukowanie obywateli o wyzwaniach nowych technologii,
- wytworzenie wspólnego głosu ekspertów i organizacji w tematyce gospodarki cyfrowej,
- zebranie zbioru propozycji eksperckich na rzecz suwerenności cyfrowej.

Koordinator koalicji: think-tank Instrat

Propozycje do konsultacji przez koalicję:

1. Uszczelnienie podatku VAT

Działania podejmowane przez rząd w zakresie uszczelniania płatności VAT to dobry start. Powinny obejmować też cyfrowe korporacje, które mimo prowadzenia działalności w Polsce, nie płacą tu należnych podatków. Nie pozwala to polskim przedsiębiorcom na uczciwe konkurowanie z globalnymi gigantami.

2. Zarabiasz w Polsce – płacisz podatki w Polsce

Internetowi monopolisci tłumaczą się cyfrowością swojej struktury w celu uniknięcia płacenia podatków w Polsce. Chcemy ograniczyć oszustwa i nadużycia podatkowe oraz zapewnić równość obciążeń publicznych dla wszystkich, którzy generują zyski w oparciu o obywateli Polski.

3. Skuteczna ochrona prawna polskich konsumentów i MŚP

Dziś polscy konsumenci oraz mali i średni przedsiębiorcy nie mają nawet do kogo się zgłosić, gdy zostaną oszukani przez sprzedawców na platformach cyfrowych spoza UE lub gdy chcą dowiedzieć się, w jaki sposób te platformy zarządzają ich danymi. Czas stworzyć takie instrumenty prawne, które zapewnią im należytą ochronę i ułatwią egzekwowanie odpowiedzialności platform.

4. Wzmocnienie cyfrowych kompetencji Prezesa UOKiK

Opowiadamy się za wzmocnieniem krajowego regulatora antymonopolowego w taki sposób, by uzyskał narzędzia służące monitorowaniu cyfrowych platform oraz ich wpływu na polską gospodarkę i życie obywateli. Największe platformy powinny raportować o stosowaniu algorytmów mogących mieć negatywny wpływ na nasze społeczeństwo, a Prezes UOKiK powinien posiadać narzędzia umożliwiające identyfikowanie cyfrowych nieuczciwych praktyk rynkowych.

5. Transparentność działalności cyfrowych podmiotów

Obywatele mają prawo wiedzieć o tym, jak wygląda kształtuje się działalność cyfrowych podmiotów w Polsce – przede wszystkim jak wysokie przychody generują platformy, czy odprowadzają podatki w kraju i jak duża liczba polskich użytkowników korzysta z ich interfejsów. Mamy również prawo do informacji o naszych danych: Polacy powinni mieć świadomość, ile i jakie dane zostały wytworzone na platformach oraz w jaki sposób są wykorzystywane. Zobowiązemy cyfrowe platformy nie tylko do regularnego raportowania o swoich działaniach do Prezesa UOKiK, ale również do utworzenia paneli kontrolnych, poprzez które dowiemy się o tym, jaki zysk generują nasze dane i w jaki sposób możemy nimi zarządzać.

6. Przejrzystość na rynku mieszkaniowym

Dominacja cyfrowych platform rodzi też negatywne konsekwencje dla krajowego rynku nieruchomości. Polacy powszechnie odczuwają radykalny wzrost cen mieszkań wywołany między innymi rozpowszechnieniem najmu krótkoterminowego nastawionego na szybki zysk. Jednocześnie brakuje danych dotyczących rynku najmu. Zapis o "lustrze cyfrowym" z ustawy o ochronie praw lokatorów jest martwym zapisem. Brak informacji utrudnia prowadzenie polityki mieszkaniowej i tworzenia rozwiązań odpowiednich dla lokalnych społeczności.

7. Otwarte dane i korzystna społecznie sztuczna inteligencja (AI)

Aby pozostać konkurencyjnym krajem, Polska musi tworzyć własne produkty i usługi wykorzystujące bogactwo danych. Polski sektor AI potrzebuje kompetentnych specjalistów, ale i środków oraz danych w obszarach takich jak edukacja, energetyka czy ochrona zdrowia. Wzmocnimy programy dla innowatorów podejmujących projekty o szczególnym znaczeniu dla Polaków.

Zachęcamy do dołączenia do grona koalicjantów i współtworzenia z nami Polskiej Karty Suwerenności Cyfrowej!